

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoE/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414203393
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8414203393.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. č. XXX/XX, XXX XX A. K., o udelenie poverenia pre vymozenie 1.258,91 Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č. k. 2Er/326/2014 -12 zo dňa 29.10.2014, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia pre vymozenie 1.258,91 Eur s prísl., na podklade exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, sp. zn. SR 01730/12, zo dňa 18.06.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.07.2012 a vykonateľnosť dňa 12.07.2012 rozhodol tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, 4 písm. o), 5, § 54 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“); § 45 ods. 1, 2, 3 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní; § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku.

3. Skonštatoval, že zo Zmluvy o úver uzavretej dňa 10.03.2010 vyplýva, že oprávnený poskytol povinnému ako dlžníkovi úver v sume 1.400,- Eur a dlžník, teda povinný, sa zaviazal zaplatiť veriteľovi, teda oprávnenému, túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 728,- Eur, t.j. celkom sa dlžník zaviazal zaplatiť sumu 2.128,- Eur v 4 mesačných splátkach po 532,- Eur počnúc dňom 18.04.2010. Súčasťou zmluvy sú aj všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“) vyhotovené oprávneným ako formulár. Vo formulárovej zmluve o úvere sa uvádza, že peňažné prostriedky boli povinnému poskytnuté na výkon podnikania. V článku 17. VPPÚ je obsiahnutá dohoda účastníkov o tom, že v zmysle ust. § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, sa všetky právne vzťahy budú spravovať Obchodným zákonníkom. V článku 14. VPPÚ pod názvom Dohoda o vyplnení zmenky, je zakotvená nasledovná dohoda: "Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu

vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol, že v článku 15. VPPÚ je upravená rozhodcovská doložka tak, že: „Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky, zabezpečujúcou túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené : a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35922761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel : Sa, vložka č. 3530/B (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (z.č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.) Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvazovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.“

5. Prvoinštančný súd po preskúmaní predložených listín dospel k názoru, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je potrebné zamietnuť pre rozpor exekučného titulu so zákonom. Právny vzťah medzi účastníkmi konania založený zmluvou označenou ako zmluva o úvere považoval za spotrebiteľský a uzatvorenú zmluvu za spotrebiteľskú v zmysle ust. § 52 ods. 1 OZ, pretože bola uzavretá medzi veriteľom (t.j. právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov ako podnikanie - oprávneným) a spotrebiteľom (t.j. fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania).

6. Poukázal na to, že povinný bol aj v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľom, nakoľko z obsahu spisu nevyplývalo, že by povinný pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V zmluve o úvere je uvedené, že peňažné prostriedky boli povinnému poskytnuté na výkon podnikania, avšak takýto účel poskytnutia peňažných prostriedkov nebol v konaní spoľahlivo preukázaný. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť - resp. nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie, zamestnanie, podnikanie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto predmetom činnosti odberateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. S poukazom na interpretačné ust. § 54 OZ bolo potrebné pri pochybnostiach o obsahu zmluvy použiť výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t.j., že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na oprávnenom (ako veriteľovi).

7. Zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky za stavu, že ide o spotrebiteľský vzťah, a ktoré zmluvné dojednanie mení vzťah medzi účastníkmi zo zmluvného dojednania na vzťah zo zmenky, ktorý nie je zásadne kauzálny a nepožíva žiadnu ochranu spotrebiteľa, súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprijateľnú, a tým neplatnú zmluvnú podmienku v súlade s ust. § 53 ods. 5 OZ, resp. ako neplatné dojednanie v zmysle ust. § 52 ods. 2 OZ. Takouto dohodou veriteľ /oprávnený/ jednostranne zmenil podmienky zmluvy. Uzavretím dohody o vyplnení zmenky pritom oprávnený dostáva do rúk oprávnenie rozhodnúť o tom, že ním požadované plnenie je v súlade so zmluvou, čo je taktiež v rozpore s ust. § 53 ods. 4 písm. o) OZ.

8. Predmetná dohoda o vyplnení zmenky, koncipovaná v čl. 14 VPPÚ, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ

v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a sleduje cieľ obísť právne predpisy chrániace spotrebiteľa.

9. Uvedené ustanovenie nebolo osobitne dojednané, je súčasťou VPPÚ, ktoré sú predtlačené na rubovej strane zmluvy o úvere a ktoré veriteľ používal vo vzťahu k neurčitému počtu svojich klientov. Dohoda o vyplnení zmenky poskytuje veriteľovi neprimeranú výhodu najmä v tom, že hoci je limitovaný vo výške zmenkovej sumy (suma všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky, pričom dátumom začiatku úročenia zmenkovej sumy bude deň, kedy sa stal splatný celý dlh), je len na ňom, aby určil, aká je výška jeho nárokov voči dlžníkovi ku dňu vyplnenia zmenky. Takýmto spôsobom môže veriteľ v podstate jednostranne určiť výšku dlhu dlžníka bez toho, aby bola táto výška preskúmateľná. Veriteľ môže vyplnením zmenky dosiahnuť obídenie ustanovení právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa (uviedenie neprimeranej odplaty, sankcií a pod.). Spotrebiteľ (povinný) pritom nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy a všeobecných obchodných podmienok ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Pokiaľ chcel povinný úver získať, musel adhéznou zmluvu o úvere aj s pripojenými všeobecnými obchodnými podmienkami podpísať ako celok.

10. Z rozhodcovskej doložky vyplýva, že táto síce dáva spotrebiteľovi možnosť výberu medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom, avšak v prípade, ak by dodávateľ podal žalobu na rozhodcovský súd predtým ako spotrebiteľ podal žalobu na všeobecný súd, neplatí ustanovenie vyššie uvedenej rozhodcovskej doložky, podľa ktorého podaním žaloby ktorejkoľvek zmluvnej strany na všeobecný súd dochádza k rozviazaniu rozhodcovskej doložky, a teda spotrebiteľ je v takom prípade (nedochádza k rozviazaniu rozhodcovskej doložky) nútený podrobiť sa začatému rozhodcovskému konaniu na rozhodcovskom súde, ktorého právomoc je založená vyššie uvedenou rozhodcovskou doložkou a žalobou dodávateľa na rozhodcovskom súde. Táto rozhodcovská doložka bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok (na návrh dodávateľa) mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre exekútora. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým Všeobecným podmienkam poskytnutia úveru, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom.

11. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

12. V konaní na súde prvej inštancie napadnuté rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník a postupom podľa § 374 ods. 4 OSP zákonný sudca toto uznesenie, vydané vyšším súdnym úradníkom, považoval za správne a stotožnil sa s ním.

13. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon. Okrem ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní. Súd prvej inštancie na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Konštatoval, že ustanovenie § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konania v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale súd prvej inštancie citované ustanovenie nesprávne aplikoval. V konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených listín posudzoval exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. V rámci materiálneho prieskumu exekučného titulu nemohol skúmať samotné rozhodcovské konanie. Mal sa len obmedziť na skúmanie výroku exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. V rámci exekučného konania súd prvej inštancie nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu. V prípade, ak súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, ukrátil strany exekučného konania práv,

ktoré im priznáva zákon. Takýmto postupom súdu dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovského rozsudku, čo je v rozpore s obsahom a účelom Zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený s povinným uzatvoril rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd tieto skutočnosti dostatočne nezistoval a zaťažil konanie vadou nedostatočného zistenia skutkového stavu. V zmysle článku 2 zmluvy je daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, rozhodcovský súd postupuje v súlade so Zákonom o rozhodcovskom konaní, a preto bol exekučný titul vydaný v súlade s týmto zákonom. Na základe uvedeného oprávnený žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

14. Povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

15. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31.03.2017), preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

16. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

17. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 OZ).

18. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ).

19. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ).

20. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (§ 53 ods. 1 OZ).

21. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemal možnosť ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 OZ).

22. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

23. Príloha Smernice Rady 93/13/EHS obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Medzi ne patrí v zmysle ods. 1 písm. q) aj neposkytnutie spotrebiteľovi právo alebo bránenie mu v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah malo spočívať na inej zmluvnej strane

24. Použitie ustanovení Smernice sa opiera o nepriamy účinok práva EÚ na právne poriadky členských štátov, ktorý spočíva v povinnosti konformného výkladu. Nejde teda o priame dosiahnutie výsledku

riadnym implementovaním Smernice, ale o nepriame dosiahnutie výsledku stanoveného Smernicou jej výkladom prostredníctvom rozhodnutia vnútroštátneho súdu.

25. Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-240/98 zo dňa 27.06.2000 Oceáno Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero, cieľ článku 6 Smernice (93/13/ES), ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nekalej povahe takých podmienok, t.j. na základe uvedeného rozsudku má vnútroštátny súd oprávnenie zhodnotiť z úradnej povinnosti nekalosť podmienky v spotrebiteľskej zmluve za účelom dosiahnutia všeobecného efektu súdneho rozhodnutia.

26. Podľa rozsudku súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 38, povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú Smernica zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňuje to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.

27. Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-40/08 zo dňa 06.10.2009 Asturcom Telecomunicaciones SL c/a Cristine Rodríguezovej Nogueirovej Smernica č. 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

28. Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009 Pannon GSM Zrt. c/ a Erzsébet Sustikné Györfi článok 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že nekalá zmluvná podmienka nezaväzuje spotrebiteľa a že v tejto súvislosti nie je potrebné, aby spotrebiteľ túto podmienku vopred úspešne napadol. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak považuje takúto podmienku za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia s výnimkou prípadu, keď spotrebiteľ proti tomu namieta. Vnútroštátny súd má túto povinnosť tiež vtedy, ak preveruje svoju miestnu príslušnosť. Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 Smernice 93/13 ako nekalú. V tejto súvislosti musí vnútroštátny súd zohľadniť skutočnosť, že podmienka obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá bola do nej vložená bez osobitného vyjednávania a ktorá priznáva výlučnú právomoc súdu, v ktorého obvode sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, môže byť považovaná za nekalú.

29. Možnosť súdu skúmať ex offo nekalú povahu podmienky vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-473/00 zo dňa 21.11.2002 Cofidis SA c/a Jean-Louis Fredout.

30. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

31. Odvolací súd sa plne stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, podľa ktorého v danom prípade predstavuje rozhodcovská doložka v čl. 15 VPPÚ, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská doložka nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná, ale bola uzatvorená na vopred pripravenom formulári, ktorý oprávnený využíva v mnohých prípadoch pri uzatváraní zmlúv, pričom spotrebiteľ nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť jej obsah, a to najmä pokiaľ ide o výber rozhodcovského súdu.

32. Zmluvné dojednanie, ktoré nebolo spotrebiteľom individuálne dojednané, a ktoré vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní, odvolací súd považuje za podmienku, ktorá bráni tomu, aby na jej základe bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý by mohol byť exekučným titulom.

33. Rozhodcovská doložka v čl. 15 VPPÚ nebola platne uzavretá, a teda ako taká nebola spôsobilá založiť právomoc rozhodcovského súdu. Platné uzavretie rozhodcovskej doložky je základnou a nevyhnutnou skutočnosťou, bez ktorej rozhodcovský súd nie je oprávnený konať a rozhodovať vo veci. Ak má byť rozhodcovská doložka právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú doložku je nepochybne forma jej uzavretia, t.j. skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola predložená povinnému v pozícii spotrebiteľa vo forme formulárovej zmluvy, bez možnosti zmeny jej obsahu, či výberu konkrétneho rozhodcovského súdu, bez možnosti rozhodcovskú doložku neprijat'

34. Takúto rozhodcovskú doložku nemožno v žiadnom prípade považovať za individuálne dojednanú.

35. Postupom exekučného súdu nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom účastníkom konania, ani k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná, prípadne práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky.

36. Naopak, nanútenie rozhodcovskej doložky zo strany veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi je v rozpore s právom na súdnu ochranu zaručeným Ústavou Slovenskej republiky. Posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky je v súlade s ust. § 54 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého v pochybnostiach obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

37. Pokiaľ oprávnený vo svojom podaní zo dňa 22.09.2021 uviedol, že sa v danom prípade bol povinnému poskytnutý úver na účel podnikania a teda povinný vystupoval ako podnikateľ, odvolací súd uvádza, že povinný ako dlžník síce v zmluve o úvere označil, že úver mu mal byť poskytnutý na účel podnikania aj s uvedením IČO povinného, súčasne sú však v zmluve uvedené aj ďalšie údaje o povinnom ako fyzickej osobe, predovšetkým rodné číslo. Pokiaľ sú teda v zmluve o úvere takto uvedené údaje o dlžníkovi, potom nemožno urobiť jednoznačný záver o tom, že úver bol poskytnutý povinnému na účel podnikania. Zároveň to neposkytuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s podnikaním má uzavretie predmetnej zmluvy. Tieto pochybnosti oprávnený v konaní neodstránil.

38. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

39. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že oprávnený neuviedol vo svojom odvolaní žiadnu takú relevantnú okolnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého uznesenia.

40. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

41. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 a § 257 CSP a článkom 17 Základných princípov CSP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Neúspešný odvolateľ, teda oprávnený nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo a úspešnému povinnému žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, ani si ich neuplatnil.

42. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).